

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของกลุ่มสมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านม จำนวน 40 ราย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย
2. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
3. ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของกลุ่มสมรสของผู้ป่วย

ก่อนผ่าตัดเต้านม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย

ลักษณะผู้ป่วย

ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดเต้านมทั้งหมดมีจำนวน 40 ราย จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ศาสนา หอผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาระยะของโรค ชนิดของการผ่าตัดและประสบการณ์ในการทำผ่าตัดใหญ่ ดังแสดงในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของผู้ป่วย จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ลักษณะของผู้ป่วย	จำนวน (คน) n= 40	ร้อยละ
อายุ		
20-29 ปี	1	2.50
30-39 ปี	8	20.00
40-49 ปี	21	52.50
50-59 ปี	4	10.00
60 ปีขึ้นไป	6	15.00
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	1	2.50
ประถมศึกษา	26	65.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	1	2.50
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3	7.50
อนุปริญญาตรี	1	2.50
ปริญญาตรี	8	20.00
อาชีพ		
ค้าขาย	3	7.50
รับจ้างทั่วไป	12	30.00
เกษตรกรกรรม	6	15.00
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	9	22.50
แม่บ้าน	5	12.50
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	5	12.50

จากตารางที่ 1 ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมทั้งหมดจำนวน 40 ราย พบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.50 รองลงมาได้แก่ช่วงอายุ 30-39 ปี จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 20 ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมามีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 20 สำหรับอาชีพ พบว่าผู้ป่วยมีอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมามีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.50

ตารางที่ 2

จำนวนและร้อยละของผู้ป่วย จำแนกตามศาสนา หอผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาระยะของโรค ชนิดของการทำผ่าตัดและประสบการณ์ในการทำผ่าตัดใหญ่

ลักษณะของผู้ป่วย	จำนวน (คน) n = 40	ร้อยละ
ศาสนา		
พุทธ	39	97.50
คริสต์	1	2.50
หอผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาระยะของโรค		
ศัลยกรรมหญิง 1	20	50.00
ศัลยกรรมหญิง 2	9	22.50
ศัลยกรรมหญิง 4	4	10.00
พิเศษ 2	4	10.00
พิเศษ 7	3	7.50
ชนิดของการทำผ่าตัด		
การผ่าตัดเต้านมออกทั้งหมดเพียงอย่างเดียว	3	7.50
การผ่าตัดเต้านมออกหมดโดยสิ้นเชิงชนิดตัดแปลง	37	92.50
ประสบการณ์ในการทำผ่าตัดใหญ่		
เคย	6	15.00
ไม่เคย	34	85.00

จากตารางที่ 2 ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมจำนวน 40 ราย จำแนกตามการนับถือศาสนา พบว่าผู้ป่วยเกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.50 หอผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษามีหอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง 1 มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษามากที่สุดจำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาได้แก่หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง 2 มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษากันจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.50 ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นมะเร็งเต้านมระยะที่ 2 จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.50 รองลงมาเป็นมะเร็งเต้านมในระยะที่ 3 จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.50 สำหรับชนิดของการผ่าตัด พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่ได้รับการผ่าตัดเต้านม

ออกหมดโดยสิ้นเชิงชนิดดัดแปลง จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.50 มีเพียง 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.50 ที่ได้รับการผ่าตัดเต้านมออกทั้งหมดเพียงอย่างเดียว ส่วนประสิทธิภาพในการทำผ่าตัดใหญ่ พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำผ่าตัดใหญ่ จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 85 มีเพียง 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 15 ที่เคยมีประสบการณ์ในการทำผ่าตัดใหญ่

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มสมรรถที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีจำนวน 40 ราย จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ศาสนา ถิ่นที่อยู่ รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้ครอบครัวก่อนการเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ ความเพียงพอของรายได้ครอบครัวหลังการเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ การจ่ายค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วย ระยะเวลาของการสมรส สถานภาพในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตรทั้งหมด จำนวนบุตรที่อยู่ในความดูแล สัมพันธภาพกับผู้ป่วย ประสิทธิภาพของกลุ่มตัวอย่างในการรักษาตัวเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาล การรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ และแหล่งช่วยเหลือทางการเงิน ดังแสดงในตารางที่ 3-6

ตารางที่ 3

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน) n= 40	ร้อยละ
อายุ		
30-39 ปี	7	17.50
40-49 ปี	16	40.00
50-59 ปี	9	22.50
60 ปีขึ้นไป	8	20.00
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	1	2.50
ประถมศึกษา	22	55.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	3	7.50
มัธยมศึกษาตอนปลาย	5	12.50
อนุปริญญาตรี	2	5.00
ปริญญาตรี	7	17.50
อาชีพ		
ค้าขาย	2	5.00
รับจ้างทั่วไป	14	35.00
เกษตรกรรม	10	25.00
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	12	30.00
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2	5.00

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคู่สมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมทั้งหมด จำนวน 40 ราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุ อยู่ในช่วง 40-49 ปี มากที่สุด จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาได้แก่ช่วงอายุ 50-59 ปี จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.50 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมามีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.50 สำหรับอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมา มีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 30

ตารางที่ 4

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามศาสนา ถิ่นที่อยู่ รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้ครอบครัวก่อนการเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ ความเพียงพอของรายได้ครอบครัวหลังการเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ และการจ่ายค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วย

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน) n = 40	ร้อยละ
ศาสนา		
พุทธ	39	97.50
คริสต์	1	2.50
ถิ่นที่อยู่		
จังหวัดเชียงใหม่	20	50.00
จังหวัดลำพูน	7	17.50
จังหวัดพะเยา	6	15.00
จังหวัดแพร่	2	5.00
จังหวัดน่าน	2	5.00
จังหวัดลำปาง	1	2.50
จังหวัดเชียงราย	1	2.50
จังหวัดสิงห์บุรี	1	2.50
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 2,000 บาท	6	15.00
2,001- 4,000 บาท	12	30.00
4,001- 6,000 บาท	5	12.50
6,001- 8,000 บาท	4	10.00
8,001- 10,000 บาท	3	7.50
มากกว่า 10,000 บาท	10	25.00
ความเพียงพอของรายได้ครอบครัวก่อนการเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้		
ไม่พอใช้	7	17.50
พอใช้	21	52.50
พอใช้และเหลือเก็บ	12	30.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามศาสนา ที่อยู่อาศัย รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้ครอบครัวก่อนการเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ ความเพียงพอของรายได้ครอบครัวหลังการเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ และการจ่ายค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วย

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน) n= 40	ร้อยละ
ความเพียงพอของรายได้ครอบครัวหลังการเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้		
ไม่พอใช้	13	32.50
พอใช้	19	47.50
พอใช้เหลือเก็บ	8	20.00
การจ่ายค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วย		
เบิกค่ารักษาได้ทั้งหมด	16	40.00
เบิกค่ารักษาไม่ได้	16	40.00
ใช้บัตรสุขภาพ	8	20.00

จากตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.50 มีถิ่นที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่มากที่สุด จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาอยู่ในจังหวัดลำพูน จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.50 สำหรับรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้ 2,001-4,000 บาท มากที่สุด จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมา มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 25 ส่วนความเพียงพอของรายได้ครอบครัวก่อนการเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ พบว่าส่วนใหญ่รายได้พอใช้ จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.50 รองลงมา รายได้พอใช้และเหลือเก็บ จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 30 ความเพียงพอของรายได้ครอบครัวหลังการเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ พบว่ารายได้พอใช้มากที่สุด จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมา รายได้ไม่พอใช้ จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.50 การจ่ายค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วย พบว่ากลุ่มตัวอย่างเบิกค่ารักษาได้มากที่สุดจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 40 และเบิกค่ารักษาไม่ได้ จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 40

ตารางที่ 5

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาของการสมรส สถานภาพในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตรทั้งหมด และจำนวนบุตรที่อยู่ในความดูแล

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน) n= 40	ร้อยละ
ระยะเวลาของการสมรส		
1- 10 ปี	7	17.50
11- 20 ปี	8	20.00
21- 30 ปี	16	40.00
31- 40 ปี	7	17.50
41- 50 ปี	2	5.00
สถานภาพในครอบครัว		
หัวหน้าครอบครัว	40	100.00
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
2 คน	3	7.50
3 คน	7	17.50
4 คน	19	47.50
5 คน	2	5.00
6 คน	6	15.00
7 คน	1	2.50
8 คน	2	5.00
จำนวนบุตรทั้งหมด		
ไม่มีบุตร	3	7.50
1 คน	12	30.00
2 คน	17	42.50
3 คน	3	7.50
4 คน	1	2.50
5 คน	1	2.50
6 คน	3	7.50

ตารางที่ 5 (ต่อ)

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาของการสมรส สถานภาพในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตรทั้งหมด และจำนวนบุตรที่อยู่ในความดูแล

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน) n= 40	ร้อยละ
จำนวนบุตรที่อยู่ในความดูแล		
ไม่มีบุตรอยู่ในความดูแล	12	30.00
1 คน	12	30.00
2 คน	15	37.50
3 คน	1	2.50

จากตารางที่ 5 กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาของการสมรสอยู่ในช่วง 21-30 ปี มากที่สุด จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมา มีระยะเวลาการสมรสอยู่ในช่วง 11-20 ปี จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 20 สำหรับสถานภาพในครอบครัว พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีสถานภาพเป็นหัวหน้าครอบครัว จำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คน มากที่สุด จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมามีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คน จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.50 สำหรับจำนวนบุตรทั้งหมด พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีบุตร 2 คน มากที่สุด จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมามีบุตร 1 คน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30 กลุ่มตัวอย่างมีบุตรที่อยู่ในความดูแล 2 คน มากที่สุด จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมามีบุตรที่อยู่ในความดูแล 1 คน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30 และไม่มีบุตรอยู่ในความดูแล จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งมีบุตรที่มีงานทำแล้ว หรือแต่งงานแยกครอบครัวไปแล้ว

ตารางที่ 6

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสัมพันธภาพกับผู้ป่วย ประสพการณ์ของกลุ่มตัวอย่างในการรักษาตัวเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาล การรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ แหล่งความช่วยเหลือทางการเงิน และผู้ที่คอยดูแลทำงานบ้าน

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน) n= 40	ร้อยละ
สัมพันธภาพกับผู้ป่วย		
ปานกลาง	7	17.50
ดี	33	82.50
ประสพการณ์ของกลุ่มตัวอย่างในการรักษาตัวเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาล		
ไม่เคย	28	70.00
เคย	12	30.00
การรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้		
ไม่ร้ายแรง	12	30.00
ร้ายแรง	28	70.00
แหล่งความช่วยเหลือทางการเงิน		
มี	19	47.50
ไม่มี	21	52.50
ผู้ที่คอยดูแลทำงานบ้าน		
ผู้ป่วย	30	75.00
บุตร	7	17.50
ลูกจ้าง	3	7.50

จากตารางที่ 6 สัมพันธภาพกับผู้ป่วย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วย จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.50 ประสพการณ์ของกลุ่มตัวอย่างในการรักษาตัวเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาล พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีประสพการณ์ในการรักษาตัวเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาล จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 70 การรับรู้ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ว่าเป็นความเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ร้ายแรง จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 70 ส่วนแหล่งความช่วยเหลือทางการเงิน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่มีแหล่งความช่วยเหลือทางการเงิน จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.50 ผู้ที่คอยดูแลทำงานบ้านส่วนใหญ่ คือ ผู้ป่วย จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 75

ส่วนที่ 3. ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของคู่สมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านม

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของกลุ่มตัวอย่างรวม 5 ด้าน คือความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความเป็นเจ้าของและความรัก ความต้องการความภาคภูมิใจ และความต้องการความสำเร็จสมหวังในชีวิต

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการ จำแนกตามรายด้าน รายข้อของแต่ละด้าน และโดยรวม และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการ แสดงในตารางที่ 7-12

ตารางที่ 7

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายของกลุ่มตัวอย่าง (n=40)

ข้อความ	ความต้องการ			การได้รับการตอบสนองความต้องการ		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
มีร้านขายอาหารภายในโรงพยาบาล	2.47	0.71	ปานกลาง	2.12	0.88	ปานกลาง
มีห้องน้ำที่ท่านสามารถใช้ได้อยู่ใกล้กับหอผู้ป่วยที่ภรรยาเข้ารับการรักษา	2.60	0.59	มาก	1.85	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการทางด้านร่างกาย เรื่องการมีห้องน้ำให้สามารถใช้ได้อยู่ใกล้กับหอผู้ป่วยที่ภรรยาเข้ารับการรักษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.60 แต่กลุ่มตัวอย่างได้รับการตอบสนองความต้องการ เรื่องการมีห้องน้ำให้สามารถใช้ได้อยู่ใกล้กับหอผู้ป่วยที่ภรรยาเข้ารับการรักษา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 1.85 ส่วนเรื่องการมีร้านขายอาหารภายในโรงพยาบาล มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.47 และกลุ่มตัวอย่างได้รับการตอบสนองความต้องการเรื่องมีร้านขายอาหารภายในโรงพยาบาล อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.12

ตารางที่ 8

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการความปลอดภัย ของกลุ่มตัวอย่าง (n=40)

ข้อความ	ความต้องการ			การได้รับการตอบสนองความต้องการ		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
สถานที่นั่งพักผ่อนภายในโรงพยาบาล	2.45	0.64	ปานกลาง	1.80	0.79	ปานกลาง
สถานที่นั่งรออยู่ภายในโรงพยาบาลระหว่างที่กรรยา กำลังผ่าตัด	2.60	0.59	มาก	1.45	1.08	น้อย
คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการที่ทำให้ท่านลดความตึงเครียดจากความเจ็บป่วยของกรรยา	2.45	1.01	ปานกลาง	0.92	1.09	น้อย
คำอธิบายเกี่ยวกับการวินิจฉัยโรค อาการแสดงของโรคที่กรรยาเป็นอยู่ และการรักษาที่กรรยาได้รับ	2.82	0.50	มาก	1.20	1.11	น้อย
คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการประเมินความผิดปกติทางด้านร่างกายของกรรยาที่อาจเกิดขึ้นจากโรคและการรักษา	2.65	0.66	มาก	1.00	1.18	น้อย
คำอธิบายเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจของกรรยาภายหลังจากการผ่าตัด	2.77	0.42	มาก	0.90	1.13	น้อย
คำอธิบายวิธีการปฏิบัติตัวหลังผ่าตัดทั่ว ๆ ไป ของกรรยาเกี่ยวกับการออกกำลังกาย การพลิกตะแคงตัว และการลุกเดินว่าต้องปฏิบัติอย่างไร	2.57	0.78	มาก	0.77	1.12	น้อย

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการความปลอดภัย ของกลุ่มตัวอย่าง (n=40)

ข้อความ	ความต้องการ			การได้รับการตอบสนองความต้องการ		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
คำอธิบายวิธีการปฏิบัติตัวหลังผ่าตัด ของภรรยาเกี่ยวกับการออกกำลังแขนข้าง ที่ทำผ่าตัดเต้านม ว่าต้องปฏิบัติอย่างไร	2.72	0.72	มาก	0.80	1.14	น้อย
คำอธิบายเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาในระยะหลังผ่าตัด	1.97	1.05	ปานกลาง	0.52	0.93	น้อย
คำอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมที่ภรรยาสามารถทำได้หลังผ่าตัด เช่น การทำงาน และการมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น	2.50	0.60	มาก	0.55	0.99	น้อย
คำอธิบายเกี่ยวกับอาการแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นหลังผ่าตัดของภรรยาเช่นแขนข้างที่ผ่าตัดบวมและข้อไหล่ติด เป็นต้น	2.57	0.93	มาก	0.45	0.90	น้อยที่สุด
คำอธิบายเกี่ยวกับการกลับเป็นซ้ำของโรคของภรรยา	2.55	1.01	มาก	0.62	1.08	น้อย
คำอธิบายเกี่ยวกับการทำนายโรคของภรรยาว่าดีหรือไม่อย่างไร	2.57	0.78	มาก	0.70	1.11	น้อย
การบอกเกี่ยวกับคำรักษาของภรรยา	2.57	0.67	มาก	0.72	1.06	น้อย
คำอธิบายเกี่ยวกับแหล่งความช่วยเหลือทางการเงิน	2.20	0.97	ปานกลาง	0.52	0.90	น้อย

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความต้องการและการได้รับการตอบสนองของความต้องการความปลอดภัยของกลุ่มตัวอย่าง (n=40)

ข้อความ	ความต้องการ			การได้รับการตอบสนองความต้องการ		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ได้รับคำอธิบายในเรื่องต่าง ๆ ด้วยคำพูดที่เข้าใจได้ง่าย และตรงกับความเป็นจริง	2.77	0.48	มาก	1.47	1.13	น้อย

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการความปลอดภัยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการเรื่องคำอธิบายเกี่ยวกับการวินิจฉัยโรค อาการแสดง ของโรคที่ภรรยาเป็นอยู่ และการรักษาที่ภรรยาได้รับ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.82 แต่กลุ่มตัวอย่างได้รับการตอบสนองความต้องการความปลอดภัยส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย โดยได้รับการตอบสนองความต้องการ เรื่องคำอธิบายเกี่ยวกับการวินิจฉัยโรค อาการแสดง ของโรคที่ภรรยาเป็นอยู่ และการรักษาที่ภรรยาได้รับ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.20 ส่วนความต้องการรองลงมาคือ คำอธิบายเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจของภรรยาภายหลังจากการทำผ่าตัด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.77 และได้รับคำอธิบายในเรื่องต่าง ๆ ด้วยคำพูดที่เข้าใจได้ง่าย และตรงกับความเป็นจริง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.77 ในขณะที่การได้รับการตอบสนองความต้องการเรื่อง คำอธิบายเกี่ยวกับสภาพร่างกาย และจิตใจของภรรยาภายหลังจากการทำผ่าตัด อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 0.90 และได้รับการตอบสนองความต้องการ เรื่องได้รับคำอธิบายในเรื่องต่าง ๆ ด้วยคำพูดที่เข้าใจได้ง่ายและตรงกับความเป็นจริง อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.47 กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการน้อยที่สุดเรื่อง คำอธิบายเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาในระยะหลังผ่าตัด อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 1.97 และการได้รับการตอบสนองความต้องการเรื่อง คำอธิบายเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาในระยะหลังผ่าตัด อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 0.52

ตารางที่ 9

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความต้องการและการได้รับการตอบสนองของความต้องการความเป็นเจ้าของและความรักของกลุ่มตัวอย่าง (n=40)

ข้อความ	ความต้องการ			การได้รับการตอบสนองความต้องการ		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการที่ท่านสามารถช่วยให้ภรรยาลดความตึงเครียด	2.57	0.75	มาก	0.87	1.14	น้อย
คำรับรองว่าภรรยาจะได้รับการดูแลอย่างดีที่สุดในขณะที่ท่านอยู่ที่โรงพยาบาลและไม่อยู่ในโรงพยาบาล	2.70	0.69	มาก	1.22	1.29	น้อย
มีส่วนช่วยเหลือและดูแลภรรยาด้วยตัวท่านเองบ้างทั้งในระยะก่อนผ่าตัดและหลังผ่าตัด	2.72	0.45	มาก	1.70	0.94	ปานกลาง
ได้รับการต้อนรับที่เป็นกันเองจากเจ้าหน้าที่	2.85	0.36	มาก	2.30	0.69	ปานกลาง
ได้รับการบอกอาการเปลี่ยนแปลงของภรรยา	2.80	0.46	มาก	1.20	1.21	น้อย

จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการความเป็นเจ้าของและความรักในระดับมากทุกหัวข้อ โดยต้องการมากที่สุด เรื่องได้รับการต้อนรับที่เป็นกันเองจากเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.85 แต่กลุ่มตัวอย่างได้รับการตอบสนองความต้องการความเป็นเจ้าของและความรักส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย โดยได้รับการตอบสนองความต้องการเรื่องได้รับการต้อนรับที่เป็นกันเองจากเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.30 ส่วนความต้องการรองลงมาคือ เรื่องได้รับการบอกอาการเปลี่ยนแปลงของภรรยา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.80 แต่การได้รับการตอบสนองความต้องการ เรื่องได้รับการบอกอาการเปลี่ยนแปลงของภรรยา อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.20

ตารางที่ 10

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการความภาคภูมิใจของกลุ่มตัวอย่าง (n=40)

ข้อความ	ความต้องการ			การได้รับการตอบสนองความต้องการ		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
พูดคุยกับแพทย์ที่รักษาภรรยาเกี่ยวกับวิธีการรักษาและอาการของภรรยา	2.85	0.36	มาก	1.05	1.18	น้อย
มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของภรรยา	2.72	0.55	มาก	1.62	1.21	ปานกลาง
สอบถามอาการของภรรยาได้ทางโทรศัพท์ เมื่อท่านไม่สามารถมาเยี่ยมภรรยาได้	2.40	1.03	ปานกลาง	1.22	1.23	น้อย
ให้เจ้าหน้าที่ยอมรับในตัวท่านในฐานะสามีของผู้ป่วย	2.62	0.63	มาก	1.52	1.11	ปานกลาง
ให้เจ้าหน้าที่รับฟังการระบายความรู้สึกของตัวเอง เช่นความเสียใจ ความทุกข์ใจ ความวิตกกังวล และความต้องการของตัวท่าน เป็นต้น ด้วยความเข้าใจ และความเห็นอกเห็นใจท่าน	2.07	1.07	ปานกลาง	0.87	1.14	น้อย

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการความภาคภูมิใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการมากที่สุด เรื่องพูดคุยกับแพทย์ที่รักษาภรรยาเกี่ยวกับวิธีการรักษาและอาการของภรรยา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.85 แต่กลุ่มตัวอย่างได้รับการตอบสนองความต้องการความภาคภูมิใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย โดยได้รับการตอบสนองความต้องการเรื่องพูดคุยกับแพทย์ที่รักษาภรรยาเกี่ยวกับวิธีการรักษา และอาการของภรรยา อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.05 ส่วนความต้องการรองลงมาคือ เรื่องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของภรรยา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.72 แต่การได้รับการตอบสนองความต้องการ เรื่องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของภรรยา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 1.62

ตารางที่ 11

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความต้องการและการได้รับการตอบสนองของความต้องการความสำเร็จสมหวังในชีวิตของ กลุ่มตัวอย่าง (n=40)

ข้อความ	ความต้องการ			การได้รับการตอบสนอง ความต้องการ		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีที่ท่าน สามารถให้ความช่วยเหลือ และดูแลภรรยาหลังผ่าตัดได้	2.85	0.36	มาก	0.70	1.09	น้อย
คำอธิบายประโยชน์ในการปฏิบัติ ตัวของภรรยาหลังผ่าตัด เกี่ยวกับการออกกำลังกาย การพลิกตะแคงตัวและการ ลุกเดิน เป็นต้น	2.80	0.40	มาก	0.85	1.12	น้อย
คำอธิบายประโยชน์ในการปฏิบัติ ตัวของภรรยาหลังผ่าตัด เกี่ยวกับการออกกำลังกาย ข้างที่ทำผ่าตัดเท่านั้น	2.82	0.38	มาก	0.87	1.14	น้อย
คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการเผชิญ กับแผนการดำเนินชีวิตที่ เปลี่ยนแปลงไปหลังผ่าตัด เท่านั้นของภรรยา	2.55	0.88	มาก	0.67	1.05	น้อย

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการความสำเร็จสมหวังในชีวิตในระดับมากทุกข้อ โดยมีความต้องการมากที่สุด เรื่องคำอธิบายเกี่ยวกับวิธีที่กลุ่มตัวอย่างสามารถให้ความช่วยเหลือและดูแลภรรยาหลังผ่าตัดได้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.85 แต่กลุ่มตัวอย่างได้รับการตอบสนองความต้องการความสำเร็จสมหวังในชีวิตอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยการได้รับการตอบสนองความต้องการ เรื่องคำอธิบายเกี่ยวกับวิธีที่กลุ่มตัวอย่างสามารถให้ความช่วยเหลือ และดูแลภรรยาหลังผ่าตัดได้ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 0.70 ส่วนความต้องการรองลงมาคือ เรื่องคำอธิบายประโยชน์ในการปฏิบัติตัวของภรรยาหลังผ่าตัดเกี่ยวกับการออกกำลังกายข้างที่ทำผ่าตัดเท่านั้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.82 แต่การได้รับการตอบสนองความต้องการ เรื่องคำอธิบายประโยชน์ในการปฏิบัติตัวของภรรยาหลังผ่าตัดเกี่ยวกับการออกกำลังกายข้างที่ทำผ่าตัดเท่านั้น อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 0.87

ตารางที่ 12

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการรายด้านและโดยรวมของกลุ่มตัวอย่าง และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการรายด้าน และโดยรวมของกลุ่มสมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านม โดยการทดสอบที (n=40)

ข้อความ	ความต้องการ			การได้รับการตอบสนองความต้องการ			t-Value
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
ความต้องการทางด้านร่างกาย	2.55	0.35	มาก	1.99	0.83	ปานกลาง	3.76 ***
ความต้องการความปลอดภัย	2.59	0.35	มาก	0.90	0.74	น้อย	12.03 ***
ความต้องการความเป็นเจ้าของและความรัก	2.73	0.33	มาก	1.42	0.76	น้อย	10.32 ***
ความต้องการความภาคภูมิใจ	2.53	0.45	มาก	1.26	0.85	น้อย	9.39 ***
ความต้องการความสำเร็จสมหวังในชีวิต	2.76	0.37	มาก	0.77	1.06	น้อย	11.61 ***
ความต้องการโดยรวม	2.60	0.28	มาก	1.19	0.73	น้อย	12.33 ***

*** $p < .001$

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.60 แต่การได้รับการตอบสนองความต้องการโดยรวม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.19 กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการรายด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการด้านความสำเร็จสมหวังในชีวิตมากที่สุด อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.76 ได้รับการตอบสนองความต้องการรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย โดยการได้รับการตอบสนองความต้องการด้านความต้องการความสำเร็จสมหวังในชีวิต อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 0.77 กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการรองลงมาได้แก่ ความต้องการความเป็นเจ้าของและความรัก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.73 แต่การได้รับการตอบสนองความต้องการความเป็นเจ้าของและความรัก อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.42

ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของกลุ่มของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยความต้องการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการได้รับการตอบสนองความต้องการ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบเปรียบเทียบ (comparative descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการ การได้รับการตอบสนองความต้องการ และเปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านม โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มสมรของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านม ในระยะ 1 วันก่อนผ่าตัด ผู้วิจัยได้อภิปรายตามวัตถุประสงค์ และคำถามการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการของกลุ่มสมรของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมโดยรวม และรายด้าน

จากผลการศึกษาพบว่า ความต้องการโดยรวมของกลุ่มสมรของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ความต้องการทั้ง 5 ด้าน คือความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความเป็นเจ้าของและความรัก ความต้องการความภาคภูมิใจ และความต้องการความสำเร็จสมหวังในชีวิต อยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 12) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความต้องการดังกล่าวเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคลโดยทั่วไป (Maslow, 1970) ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ตารางที่ 3) จึงมีโอกาสน้อยในการแสวงหาความรู้จากแหล่งอื่น ๆ รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป (ตารางที่ 3) ไม่เคยมีประสบการณ์ในการรักษาตัวเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาล ตลอดจนรับรู้ถึงความเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ร้ายแรง (ตารางที่ 6) กลุ่มตัวอย่างจึงมีความต้องการที่จะได้รับคำอธิบายต่าง ๆ เช่น การวินิจฉัยโรค อาการแสดงของโรคที่ผู้ป่วยเป็นอยู่ และการรักษาที่ได้รับ วิธีการประเมินความผิดปกติทางด้านร่างกายของผู้ป่วยที่อาจเกิดขึ้นจากโรค การรักษาสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ป่วยภายหลังการทำผ่าตัด และการปฏิบัติตัวหลังผ่าตัดของผู้ป่วยเกี่ยวกับการออกกำลังกายในช่วงที่ทำผ่าตัดเต้านม รวมทั้งได้รับคำอธิบายในเรื่องต่าง ๆ ด้วยคำพูดที่เข้าใจได้ง่าย และตรงกับความเป็นจริง (ตารางที่ 8)

ในการศึกษาครั้งนี้พบว่ากลุ่มสมรของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการรายด้าน ในด้านความสำเร็จสมหวังในชีวิตมากที่สุด (ตารางที่ 12) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ป่วยเป็นทั้งภรรยาของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคคลที่รัก มีความใกล้ชิดกัน และเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดต่อกลุ่มตัวอย่าง และยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วย (ตารางที่ 6) และมีระยะเวลาของการสมรสอยู่ในช่วง 21-30 ปี (ตารางที่ 5) จึงมีความรู้สึกผูกพัน และห่วงใยกันมาก เมื่อกลุ่มตัวอย่างทราบว่าผู้ป่วยเป็นมะเร็งเต้านม และต้องได้รับ

การผ่าตัดเต้านม จึงมีความต้องการความสำเร็จสมหวังในชีวิตเรื่อง คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีที่กลุ่มตัวอย่างสามารถให้ความช่วยเหลือ และดูแลผู้ป่วยหลังผ่าตัดได้ (ตารางที่ 11) ดังเช่นที่ไบเดอร์ (Baider, 1995) กล่าวไว้ว่า กลุ่มสมรสของผู้ป่วยที่ทำผ่าตัดเต้านมต้องการได้รับความรู้เพิ่มขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยในระยะหลังผ่าตัด ช่วยให้ผู้ป่วยสามารถยอมรับกับความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นได้ และดำรงชีวิตในระยะหลังผ่าตัดเต้านมได้อย่างมีความสุขตามอัธยาศัย เช่นเดียวกับการศึกษาของไรท์ และดิก (Wright & Dyck, 1984) ที่ได้ศึกษาความต้องการในครอบครัวของผู้ป่วยในระยะที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็ง และเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลพบว่า ครอบครัวต้องการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของผู้ป่วย ต้องการได้อยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วย และให้การดูแลผู้ป่วยด้วยตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของซิลวา (Silva, 1993) ที่พบว่าความต้องการในกลุ่มสมรสของผู้ป่วยที่ทำการผ่าตัดใหญ่ทั่วไป คือ ต้องการทราบวิธีการดูแลผู้ป่วย เพื่อให้สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยได้มากขึ้น

ความต้องการของกลุ่มสมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมรองลงมา คือความต้องการความเป็นเจ้าของและความรัก (ตารางที่ 12) โดยมีความต้องการในเรื่อง ได้รับการต้อนรับที่เป็นกันเองจากเจ้าหน้าที่ ได้รับการบอกอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย มีส่วนช่วยเหลือและดูแลผู้ป่วยด้วยตนเองบ้างทั้งในระยะก่อนผ่าตัดและหลังผ่าตัด รวมทั้งต้องการคำรับรองว่าผู้ป่วยจะได้รับการดูแลอย่างดีที่สุดทั้งในขณะที่กลุ่มตัวอย่างอยู่ที่โรงพยาบาล และไม่อยู่ในโรงพยาบาล (ตารางที่ 9) อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลหนึ่ง ซึ่งมีความต้องการขั้นพื้นฐาน (Maslow, 1970) จึงต้องการการต้อนรับที่เป็นกันเองจากบุคลากรทางการแพทย์เพื่อให้เกิดความอบอุ่นใจ (Zahlis & Shands, 1991) และอาจเนื่องจากผู้ป่วยซึ่งเป็นภรรยาและเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ ใกล้ชิดต่อกลุ่มตัวอย่างมาก และผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำผ่าตัดใหญ่ (ตารางที่ 2) รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการรักษาตัวเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาล (ตารางที่ 6) จึงต้องการให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างดีที่สุด อยากมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยด้วยตนเองและต้องการอยู่ใกล้ชิดผู้ป่วย (Northouse, 1989) ดังที่เบาสีย์ โอฟ และเบลท์ท์ (Bouley, Hofs, & Blatt, 1994) กล่าวว่า กลุ่มสมรสต้องการมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วย และช่วยเหลือผู้ป่วยให้ผ่านพ้นความทุกข์ เนื่องจากความเจ็บป่วยได้ เช่นเดียวกับการศึกษาของโมเซอร์ ดรากูป และมาร์สเดน (Moser, Dracup, & Marsden, 1993) ที่พบว่ากลุ่มสมรสของผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของผู้ป่วยในเรื่องอาการของโรค วิธีการรักษา สภาพผู้ป่วย และการปฏิบัติตัวในระยะหลังผ่าตัด

ความต้องการความปลอดภัยของกลุ่มสมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 12) โดยมีความต้องการคำอธิบายเกี่ยวกับการวินิจฉัยโรค

อาการแสดงของโรคที่ผู้ป่วยเป็นอยู่ และการรักษาที่ผู้ป่วยได้รับมากที่สุด อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี (ตารางที่ 3) มีระยะเวลาของการสมรสนาน 21-30 ปี และมีสถานภาพเป็นหัวหน้าครอบครัว (ตารางที่ 5) เมื่อผู้ป่วยมีความเจ็บป่วยเกิดขึ้น และต้องได้รับการรักษาในโรงพยาบาล กลุ่มตัวอย่างจึงต้องการได้รับคำอธิบายต่าง ๆ เรื่องโรคของผู้ป่วย (ตารางที่ 8) เพื่อลดความวิตกกังวลและเกิดความปลอดภัยทางจิตใจ (Maslow, 1970) ดังที่คาร์โมดี ฮิกกี และบุคบินเดอร์ (Carmody, Hickey, & Bookbinder, 1991) ศึกษาความต้องการในครอบครัวของผู้ป่วยในระยะก่อนผ่าตัดใหญ่ ซึ่งได้แก่คู่สมรสและบุตรพบว่า ครอบครัวต้องการทราบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรคและการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยมากที่สุด เช่นเดียวกับการศึกษาของเลสค์ (Leske, 1992) ที่ศึกษาความต้องการของครอบครัวผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคู่สมรสพบว่า ครอบครัวต้องการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการรักษา และการดูแลผู้ป่วยมากที่สุด

ความต้องการทางด้านร่างกายของคู่สมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 12) โดยต้องการมีร้านอาหารภายในโรงพยาบาล และมีห้องน้ำที่กลุ่มตัวอย่างสามารถใช้ได้ อยู่ใกล้กับหอผู้ป่วยที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา (ตารางที่ 7) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการรักษาตัวเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาล (ตารางที่ 6) ทำให้ไม่คุ้นเคยกับสถานที่ในโรงพยาบาล จึงต้องการมีห้องน้ำที่สามารถใช้ได้อยู่ใกล้กับหอผู้ป่วยที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา (ตารางที่ 7) เพื่ออำนวยความสะดวกสบายให้กับตนเอง (Carmody, Hickey, & Bookbinder, 1991) ดังการศึกษาของเลสค์ (Leske, 1992) ที่ศึกษาความต้องการของครอบครัวผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคู่สมรสพบว่า ครอบครัวต้องการให้มีห้องน้ำอยู่ใกล้ ๆ หอผู้ป่วย แสดงถึงความต้องการขับถ่ายของบุคคล เพื่ออำนวยความสะดวกสบาย อันเป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน (Maslow, 1970)

ความต้องการความภาคภูมิใจของคู่สมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 12) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพเป็นหัวหน้าครอบครัว (ตารางที่ 5) ส่วนใหญ่รับรู้ถึงความเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ร้ายแรง (ตารางที่ 6) จึงต้องการพูดคุยกับแพทย์เกี่ยวกับอาการของผู้ป่วยและวิธีการรักษา เพื่อให้เกิดความมั่นใจ และมีคุณค่าในตนเองที่แพทย์มาพูดคุยด้วย มาสโลว์ (Maslow, 1970) อธิบายว่าความต้องการความภาคภูมิใจเกิดขึ้น เพื่อให้บุคคลเกิดความยกย่องและเกิดความมั่นใจในตนเอง ดังเช่นการศึกษาของมอร์ริสและรอยล์ (Morris & Royle, 1987) ที่พบว่าคู่สมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมต้องการได้รับการยกย่องจากเจ้าหน้าที่ในทีมสุขภาพในฐานะคู่สมรสของผู้ป่วย และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาของผู้ป่วย

2. การได้รับการตอบสนองความต้องการของกลุ่มสมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านม โดยรวมและรายด้าน

จากผลการศึกษาพบว่า การได้รับการตอบสนองความต้องการโดยรวมของกลุ่มสมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับการตอบสนองความต้องการอยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า การได้รับการตอบสนองความต้องการส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยและได้รับการตอบสนองทางด้านร่างกายมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 12) โดยได้รับการตอบสนองความต้องการมีห้องน้ำที่สามารถใช้ได้ใกล้เคียงกับหอผู้ป่วยที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา และร้านขายอาหารภายในโรงพยาบาล ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 7) ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่าทางโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จัดให้มีห้องน้ำ และร้านขายอาหารไว้คอยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ป่วยและญาติ แต่เนื่องจากมีผู้ป่วยและญาติจำนวนมาก จึงอาจทำให้ห้องน้ำ และร้านขายอาหารมีจำนวนไม่เพียงพอ และอยู่ไกลจากหอผู้ป่วย ดังเช่นที่คาร์โมดี ฮิคกี และบุคบินเดอร์ (Carmody, Hickey, & Bookbinder, 1991) กล่าวไว้ว่า กลุ่มสมรสต้องการให้มีห้องน้ำและร้านขายอาหารภายในโรงพยาบาล เพื่ออำนวยความสะดวกสบายให้กับตนเอง

การได้รับการตอบสนองความต้องการของกลุ่มสมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างรองลงมา คือการได้รับการตอบสนองความต้องการความเป็นเจ้าของและความรักอยู่ในระดับน้อย (ตารางที่ 12) โดยได้รับการตอบสนองความต้องการน้อยที่สุดเรื่องคำอธิบายวิธีการที่กลุ่มตัวอย่างสามารถช่วยให้ผู้ป่วยลดความตึงเครียด (ตารางที่ 9) อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่ซักถามพยาบาลถึงวิธีการช่วยเหลือให้ผู้ป่วยลดความเครียดลง ประกอบกับพยาบาลให้ความสำคัญของผู้ป่วยมากกว่าญาติ (Douglass, 1997) จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับการตอบสนองความต้องการน้อย

การได้รับการตอบสนองความต้องการความภาคภูมิใจของกลุ่มสมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับน้อย (ตารางที่ 12) โดยได้รับการตอบสนองความต้องการน้อยที่สุดเรื่อง ให้เจ้าหน้าที่รับฟังการระบายความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่าง เช่นความเสียใจ ความทุกข์ใจ ความวิตกกังวล และความต้องการของกลุ่มตัวอย่างด้วยความเห็นอกเห็นใจ (ตารางที่ 10) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการรักษาตัวเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาล (ตารางที่ 6) และอยากให้พยาบาลดูแลผู้ป่วยมากกว่าตนเอง ร่วมกับพยาบาลให้ความสำคัญของผู้ป่วยมากกว่าญาติ จึงทำให้การตอบสนองความต้องการของกลุ่มตัวอย่างมีน้อย ส่วนการศึกษาของวาร์เรน (Warren, 1993) พบว่าความต้องการของครอบครัวของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยวิกฤต เรื่องการได้รับการสนับสนุนทางด้านอารมณ์ ได้รับการตอบสนองความต้องการมาก

การได้รับการตอบสนองความต้องการความปลอดภัยของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด เต้านมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับน้อย (ตารางที่ 12) โดยได้รับการตอบสนองความต้องการน้อยที่สุด เรื่อง คำอธิบายเกี่ยวกับอาการแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นหลังผ่าตัดของผู้ป่วย เช่น แขนข้างที่ผ่าตัดบวม และข้อไหล่ติดเป็นต้น (ตารางที่ 8) และการได้รับการตอบสนองความต้องการความสำเร็จสมหวังในชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมอยู่ในระดับน้อย (ตารางที่ 12) โดยได้รับการตอบสนองความต้องการน้อยที่สุดเรื่อง คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการเผชิญกับแผนการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปหลังผ่าตัดเต้านมของผู้ป่วย (ตารางที่ 11) อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่คุ้นเคยกับสถานที่ของโรงพยาบาล (Hanson & Boyd, 1996) และรับรู้ว่าคุณภาพในทีมสุขภาพให้ความสนใจในความต้องการของผู้ป่วยมากกว่าญาติ (Northouse & Peters-Golden, 1993) สอดคล้องกับการศึกษาของนอร์ธเฮาส์ (Northouse, 1988) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างผ่าตัดมะเร็งเต้านมได้รับความช่วยเหลือจากบุคลากรในทีมสุขภาพน้อยกว่าที่ต้องการ

3. เปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านม โดยรวมและรายด้าน

จากผลการศึกษาพบว่า ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมโดยรวม มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (ตารางที่ 12) โดยความต้องการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการได้รับการตอบสนองความต้องการ เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านม ทางด้านร่างกาย ความปลอดภัย ความเป็นเจ้าของและความรัก ความภาคภูมิใจ และความสำเร็จสมหวังในชีวิต มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (ตารางที่ 12) เช่นเดียวกับที่โรเซนเทล พิตซ์ แกร์นินเกอร์ และมีเทรส์ (Rosenthal, Pituch, Greninger, & Metress, 1993) ศึกษาพบว่า ความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการของภรรยาของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (stroke) มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความต้องการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการได้รับการตอบสนองความต้องการ สำหรับในการศึกษครั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นหัวหน้าครอบครัว (ตารางที่ 5) ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพรับจ้างทั่วไป (ตารางที่ 3) มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วย ไม่เคยมีประสบการณ์ในการรักษาตัวเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาล และรับรู้ถึงความเจ็บป่วยของผู้ป่วยครั้งนี้ร้ายแรง (ตารางที่ 6) รวมทั้งผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำผ่าตัดใหญ่ (ตารางที่ 2) ดังกล่าวยาวละเอียดแล้วข้างต้น จึงอาจทำให้กลุ่มตัวอย่างมี

ความต้องการ ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างได้รับการตอบสนองความต้องการจากบุคลากรในที่มสุขภาพในด้านความปลอดภัย ความเป็นเจ้าของและความรัก ความภาคภูมิใจ และความสำเร็จสมหวังในชีวิต อยู่ในระดับน้อย ส่วนความต้องการทางด้านร่างกาย อยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 12) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระยะเวลาที่คู่สมรสมาเยี่ยมผู้ป่วยมีข้อจำกัดตามกฎหมายระเบียบของโรงพยาบาล ทำให้คู่สมรสให้การดูแลผู้ป่วยได้ลดลง ร่วมกับภาระงานของพยาบาลที่ต้องให้การดูแลผู้ป่วยจำนวนมาก และต้องทำงานให้เสร็จตามเวลาก่อนที่จะมีการเปลี่ยนเวรกัน ทำให้พยาบาลประเมินไม่ได้ว่าคู่สมรสมีความต้องการในเรื่องใดบ้าง (Wochna, 1997) ร่วมกับพยาบาลให้ความสำคัญของผู้ป่วยมากกว่าญาติ (Douglass, 1997) จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับการตอบสนองความต้องการน้อย ประกอบกับคู่สมรสไม่กล้าซักถามพยาบาล เพราะเห็นพยาบาลกำลังให้การดูแลผู้ป่วยอื่น ๆ ภายในหอผู้ป่วย ทำให้คู่สมรสรับรู้ว่าการสื่อสารกับพยาบาลน้อยเกินไป (Reardon, 1995) ดังนั้นความต้องการของคู่สมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านม จึงได้รับการตอบสนองความต้องการไม่เพียงพอ ซึ่งริส บาท และลล้อยด์-วิลเลียมส์ (Rees, Bath, & Lloyd-Williams, 1998) กล่าวว่า คู่สมรสเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากในการช่วยให้ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมสามารถเผชิญกับความเจ็บป่วยได้ หากคู่สมรสได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโรค การรักษา ผลข้างเคียงของการรักษาที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วย และวิธีการให้การดูแลผู้ป่วยจากบุคลากรในที่มสุขภาพ จะช่วยให้คู่สมรสมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการตัดสินใจที่ดี ยอมรับที่ผู้ป่วยจะทำผ่าตัดได้มากขึ้น ตลอดจนสามารถให้ความช่วยเหลือและดูแลผู้ป่วยได้มากขึ้น

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า คู่สมรสของผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมมีความต้องการโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก แต่การได้รับการตอบสนองความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และการได้รับการตอบสนองความต้องการรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001